

CEPHALUS ET PROCRIS
FABULA EX OVIDIO SVETICE REDDITA.

PARTICULA SECUNDA,

QUAM

VENIA AMPL. ORD. PHIL. ÅBOËNSIS

P. P.

JOHANNES GABRIEL LINSÉN,

Phil. Mag., Litterat. Rom. Adjunctus,

&

ADOLPHUS VILHELMUS WEGELIUS,

Stipend. Bilmark., Aboënsis.

In Audit. Phil. die XV Dec. MDCCCXVII.

A. p. m. s.

ABOÆ, typis FRENCKELLIANIS.

lo.

Färgen hade det gul; om af hagtorn, knöligt det vore.
 Hyaraf det är, ej jag vet; men, skönare formadt än detta,
 Mina ögon ej sett ett vapen, som nyttjas till kastning.
 Gaf så den ena till svar af de Attiske bröder, och sade:
 Mer än den skapnad, det har, dess nyttja bör du beundra.
 Allt hvad det niåttar, det når: i sin fart ej styrs det af slumpen,
 Hemtadt af ingen opp, sjelft flyger det blodigt tillbaka.
 Hvarje omständighet nu den Nereiske ynglingen frågar:
 Hvadan så dyrbar skänk, hvarföre den gafs, hvem den gifvit.
 Cephalus lemnar det svar, man begär; dock af blygd att berätta
 Hvarföre den som betalning han fätt, förtiger han sådant,
 Och af en makas förlust djupt rörd utbrister i tårar:
 Af en gudinna o son, ett spjut — hvem skulle väl tro det? —
 Gör att jag gråter och skall det lange göra, om ödet
 Lange förunnar mig lefva. Det mig och min älskade maka
 Bragt i förderf: ack! att jag dock aldrig bekommit den gäfvan!
 Till Orithya — om kanske du känner af ryktet
 Mer Orithya, den bortrövade — syster var Prokris;
 Dock, om dem begge man vill jemföra till seder och fägring,
 Värdare sjelf att röfvas. Vid mig af sin fader Erechtheus,
 Vid mig af Amor hon fästes. Jag var, som jag kallades, lycklig —
 Gudarne ville ej så — och vore det nu ock måhända.
 Efter vårt äkta forbund var andra månaden inne,
 Då från toppen af det städs blomsterrika Hymettus

Vertice de summo semper florentis Hymetti
 Lutea mane videt pulsis Aurora tenebris,
 Invitumque rapit. Liceat mihi vera referre
 Pace Deæ, quod sit roseo spedabilis ore,
 Quod teneat lucis, teneat confinia noctis,
 Nectareis quod alatur aquis: ego Procrin amabam:
 Pectore Procris erat, Procris mihi semper in ore.
 Sacra tori, coitusque novos, thalamosque recentes,
 Primaque deserti referebam fœdera leſti.
710
 Mota Dea est, &, Siste tuas, ingrate, quarelax:
 Procrin habe, dixit, Quod si mea provida mens est;
 Non habuisse voles. Meque illi irata remisit.
 Dum redeo, mecumque Deæ memorata retrado:
 Esse metus cœpit, ne jura jugalia conjux
 Non bene servasset. Faciesque ætasque jubebant
 Credere adulterium; prohibebant credere mores.
 Sed tamen abfueram; sed & hæc erat, unde redibam:
 Criminis exemplum: sed cuncta timemus amantes,
 Quærere, quo doleam, studeo, donisque pudicam
720
 Sollicitare fidem. Favet huic Aurora timori:
 Immutatque meam — videor sensisse — figuram,
 Palladias ineo, non cognoscendus, Athenas,
 Ingrediorque domum. Culpa domus ipsa carebat,
 Castaque signa dabat, dominoque erat anxia rapto.

Vix

Säg mig, spännande näten ut för horniga hjortar,
 Bittida kladd i sin saffranskrud Aurora, se'n mörkret
 Flytt, och med väld bortför. Tillåte Gudinnan mig säga
 Sanningen: att hon är schön med rosenfärgade kinden,
 Att hon gränsen af dagen beherrskar och gränsen af natten;
 Att hon näres af nektarns saft; jag älskade Prokris:
 Alltid Prokris var i mitt bröst, i munnen var Prokris.
 Brölloppets festliga dag, brudkammarns och kärlekens friskhet;
 Hymens bådd, försakad så snart, för henne jag anför.
 Häraf Gudinnan heveks. Hör upp med din klagan! hon sade;
 Väl, ogine, din Prokris behåll; men bedrar ej min aning,
 Ångrar du det; och med harm till henne mig sände tillbaka.
 Medan jag går, och gudinnans ord inom mig begrundar,
 Uppstod fruktan, att ej min maka de pligter tillbörligt
 Vårdat, dem hon var skyldig en man. Både ålder och fägring
 Bödo mig brottet tro; dess seder förbjödo mig tro det.
 Men jag ju borta dock var; men ock hon, som jag nyligen lemnat
 Var ju förbryterska sjelf; men vi allt, då vi älske, ju frukte;
 Skaffa mig ämne till sorg och med skänker i frestelse leda
 Vill jag så ärbar tro. Aurora befordrar min fruktan,
 Och — jag tyckte mig sjelf det märka — förbyter min skapnad.
 In jag vandrar i Pallas' Athen, af ingen igenkänd:
 Träder så in i mitt hus. Sjelft huset var friadt från tadel,
 Och bar stämpel af tukt, för sin röfvade herre bekymradt.

Ser

Vix aditu per mille dolos ad Erechthida factō,
 Ut vidi, obstupui, meditataque paene reliqui
 Tentamenta fide: male me, quin vera faterer,
 Continui, male, quin ut oportuit, oscula ferrem.

Tritis erat; sed nulla tamen formosior illa

730

Esse potest tristī, desiderioque calebat

Conjugis abrepti. Tu collige, qualis in illa,

Phoce, decor fuerit, quam sic dolor ipse decebat.

Quid referam, quoties tentamina nostra pudici

Repulerint mores? quoties, Ego, dixerit, uni

Servor, ubicumque est: uni mea gaudia servo?

Cui non ista fide satis experientia sanō

Magna foret? Non sum contentus, & in mea pugno.

Vulnera, dum census dare me pro nocte paciscor,

Muneraque augendo tandem dubitare coēgi.

740

Exclamo: Male teftus ego en, male partus adulter,

Verus eram conjux: me, perfida, teste teneris.

Illa nihil: tacito tantummodo viṭa pudore,

Insidiosa malo cum conjugē limina fugit;

Offensaque mei genus omne perosa virorum.

Montibus errabat, studiis operata Dianæ.

Tum mihi deserto violentior ignis ad ossa

Pervenit: orabam veniam, & peccasse fatebar,

Et potuisse datis simili succumbere culpe.

Me

Se'n knappt med tusende svek till Erechteus' dotter jag inslapp,
 Och såg henne, förstummades jag, och var nära att lempa
 Åmnade pröfningen af dess tro: och med möda mig afhöll
 Från att bekänna allt, anständigt att taga dess kyssar.
 Sorgsen hon var, dock skönare ej en qvinna kan vara,
 Ån hon som sorgsen det var: en brinnande saknad hon kände
 Efter gemålen, från henne man fört, Döm, Phokus: hvad täckhet
 Ägde ej den, som så täck af sjelfva bedröfvelsen gjordes!
 Skall jag berätta för dig, hur ofta dess dygdiga hjerta
 Viste förförelsen af? Hon sade: ehvar han må vara,
 Sparar jag mig för den ende, min gunst för den ende jag sparar.
 Hvilken man af förstånd ej skulle sig nöjt med ett sådant
 Trohetsprof? Jag icke är nöjd, och sårar med egen
 Hand mig sjelf, i det jag om en natt för betalning betingar.
 Slutligt henne jag tvang med ökade gäfvor att tveka.
 Se, trolösa! jag skrek, jag den listige, lönse förförarn,
 Jag är din egen gemål: sjelf vittne jag dömmmer dig brottslig.
 Intet hon svarade mig, blott hemligt af blygsel besegrad,
 Flyr hon sin listige man, och flyr det försätliga huset:
 Och då för skymfen af mig blef henne förhatligt allt mankön,
 Egnande sig åt Dianas tjenst hon irrar på bergen.
 En våldsammare eld då brände den ensliges hjerta:
 Henne jag om förlåtelse bad, tillstod att jag felat,
 Och att jag skulle, ifall man löfte mig gifvit om skänker,

Lika

Me quoque muneribus, si munera tanta darentur.

750

Hoc mihi confessō, læsum prius ulta pudorem,

Redditur, & dulces concorditer exigit annos.

Dat mihi præterea, tamquam se parvā dedisset

Dona, canem munus: quem cum sua traderet illi

Gynthia, Currēdo superabit, dixerat, omnes.

Dat simul & jaculum, manibus quod, cernis, habemus,

Muneris alterius quæ sit fortuna requiris?

Accipe: mirandi novitate movebere facti.

Carmina Laïades non intellecta priorum

Solverat ingeniis: & præcipitata jacebat,

760

Immemor ambagum, vates obscura, suarum;

Scilicet alma Themis non talia linquit inulta,

Protinus Aoniis immittitur altera Thebis

Pestis: & exitio multi pecorumque suoque

Rurigenæ pavere feram. Vicina juventus

Venimus, & latos indagine cinximus agres,

Illa levi velox superabat retia saltu,

Summaque transibat positarum līna plagarum.

Copula detrahitur canibus, quas illa sequentes

Effugit & volucri non segnus alite lādit.

770

Poscor & ipse meum consensu Lælapa magne.

Muneris hoc nomen, Jamdudum vincula pugnat

Exuere

Lika mig kunnat forgå, om sådana skänker man lofvat.
 Se'n hon bekännelsen hört, och sin sårade blygsamhet hämnat,
 Kommer hon åter, och ijuft i endrägt åren försunno,
 Dertill ännu, som skulle i sig hon förärat en ringa
 Gâfva, hon ger mig till skänks ock en hund, den Cynthia henne
 Lemnat hade, och sagt: "han alla i loppet skall vinna;"
 Ger mig derjemte det spjut, som jag har i min hand, och du skådar,

Hvad med den ena af skänkerna händt, om du önskar att veta;
 Hör då: förvânas du skall af undrantsvärda förlloppet.
 Gåtan af Lajus' son blef löst, den ej någon för honom
 Skarpsinnt var att förstå, och störtad från branten af klippan
 Mörka sierskan låg: ej visste hon mera af tvetal.
 Hämd dock öfver dess död utkräfver den heliga Themis.
 Strax hemsöks af en ny landsplåga Aoniens Thebæ.
 Många skälfde bland bygdernas folk för sig och sín boskap.
 Faran ifrån ett odjur kom. Vi Männer på nejden,
 Samlade, vida fält instängde med jägaregarnen.
 Hastigt och lätt det gjorde ett hopp och lemnade näten;
 Strykande tätt de snören förbi, dem till hinder man utspännt.
 Kopplet från hundarne tas; det likväl de förföljande undflyr;
 Och med en fart, som fågelns i snällaste flygten, dem gäckar.
 Mig enstämmigt man ock uppfordrar att lossa min Lälaps.
Detta var skänkens namn. Han längre med bojorna kämpat;

Att

Exuere ipse sibi, colloque morantia tendit.
 Vix bene missus erat, nec jam poteramus, ubi esset,
 Scire. Pedum calidus vestigia pulvis habebat:
 Ipse oculis ereptus erat Non ocior illo
 Hasta, nec excussæ contorto verbere glandes,
 Nec Gortyniacœ calamus levis exit ab arcu.
 Collis apex medii subiectis imminet arvis:
 Tollor eo, capioque novi spedacula cursus: 780
 Quomodo deprendi, modo se subducere ab ipso
 Vulnere visa fera est. Nec limite callida recto,
 In spatiumque fugit; sed decipit ora sequentis,
 Et reddit in gyrum, ne sit suus impetus hosti.
 Imminet hic sequiturque parem, similisque tenentem
 Non tenet, & vacuos exercet in aëra morsus.
 Ad jaculi vertebar opem; quod dixtera librat
 Dum mea, dum digitos amentis indere tento,
 Lumina deflexi: revocataque rursus eodem
 Retuleram, medio, mirum! duo marmora campo
 Adspicio: fugere hoc, illud latrare putares. 790
 Scilicet invictos ambo certamine cursus
 Esse deus voluit, si quis deus adfuit illis.

Haec tenus: & tacuit. Jaculo quod crimen in ipso?
 Phocus ait. Jaculi sic crimina reddidit ille.

Gaudia